

Remiss – Förslag till nationell plan för transportsystemet 2018-2029

Förslag till beslut

1. Yttrande över Nationell plan för transportsystemet 2018 – 2029 avges enligt miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens förslag.

Ärende

Kommunen har fått förslag till Nationell plan för transportsystemet 2018-2029 på remiss från Trafikverket. Linköpings kommuns synpunkter på planen kan sammanfattas i följande punkter:

- Linköpings kommun stödjer Trafikverkets tidigare slutsats om att en ny stambana för höghastighetståg ska möjliggöra hastigheter på minst 320 kilometer i timmen.
- Linköpings kommun anser att de avtal som har stiftats med Sverigeförhandlingen ska fullföljas och beaktas i nationell plan.
- För att förvalta investeringen på höghastighetsnät samt investeringar på fordon, anser Linköpings kommun att samtrafikering bör ske utan hastighetsnedsättning. Tider och trafik bör planeras så att tåg med lägre hastigheter på banan inte bromsar upp för tågen i 320 kilometer i timmen.
- Linköpings kommun anser att utvecklings- och samhällsbyggnadsperspektiven behöver utvecklas ytterligare i den nationella planen och vara avgörande i den sammantagna bedömningen.
- Kommunen ser att överflyttning mellan trafikslag måste möjliggöras genom att höghastighetståg kan bli konkurrenskraftigt mot andra trafikslag.
- Linköpings kommun ser vikten av att de fastställda restidsmålen Stockholm – Göteborg på två timmar och Stockholm – Malmö på två och en halv timme uppnås.

- Linköpings kommun vill framhålla betydelsen av att Ostlänken är färdigbyggd senast 2028. Kommunen ser att färdigställande är viktigare än starttid för byggande.
- Linköpings kommun står bakom Sverigeförhandlingens förslag om att anslagsfinansiering för hela höghastighetsnätet bör kompletteras med lånefinansiering.
- Ur ett nationellt kapacitetsperspektiv ser Linköpings kommun att första byggstart av Ostlänken behöver ske mellan Linköping – Norrköping.

Länkar

Planförslaget, liksom olika fördjupningar i form av underlagsrapporter och promemorior publiceras på www.trafikverket.se/nationellplan.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse Förslag till nationell plan för transportsystemet 2018-2029

Yttrande över Förslag till nationell plan för transportsystemet 2018-2029

Bakgrund

Kommunen har fått förslag till Nationell plan för transportsystemet 2018-2029 på remiss från Trafikverket. Nationell plan innehåller åtgärder för att underhålla statlig infrastruktur och utveckla statliga vägar och järnvägar samt sjöfart och luftfart. Planen omfattar en tolvårsperiod och uppdateras vart fjärde år.

Åtgärderna i planförslaget bygger på den av regeringen beslutade nationella planen för transportsystemet 2014-2025, de fördjupande underlagsrapporterna och promemoriorna samt de åtgärder som pekats ut i infrastrukturpropositionen och i regeringens direktiv om att upprätta förslag till nationell plan för transportsystemet 2018-2029. Arbetet startade 2015 då Trafikverket fick i uppdrag av regeringen att ta fram inriktningsunderlag för transportinfrastrukturplanering.

Processen för framtagande av planförslag redovisas i nedanstående bild:

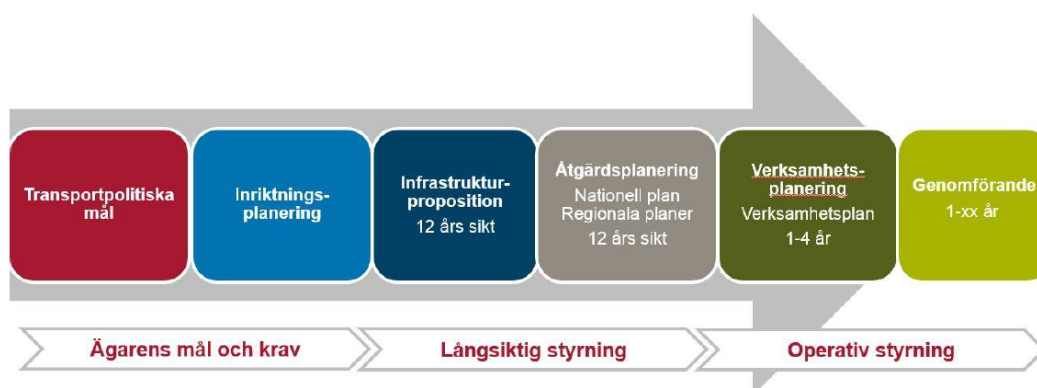

Bild 1 Planeringsprocess (Trafikverket, 2017)

Den statliga planeringsramen för åtgärder i transportinfrastrukturen för perioden 2018–2029 är beslutad av riksdagen och uppgår till 622,5 miljarder kronor. Det är en ökning med 100 miljarder kronor jämfört med befintlig plan.

Av direktiven framgår att planeringsramen ska fördelas på följande sätt:

- 333,5 miljarder kronor ska användas till utveckling av transportsystemet, varav 36,6 miljarder avser medel till länsplaner.
- 125 miljarder kronor ska avsättas till drift, underhåll och reinvesteringar av statliga järnvägar.

- 164 miljarder kronor ska gå till drift, underhåll och reinvesteringar av statliga vägar inklusive bärighet och tjälsäkring, samt till statlig medfinansiering till enskilda vägar.

Förslaget till nationell plan innehåller många viktiga generella förutsättningar för resande och transporter som påverkar Linköpings trafiknät, avseende trafikflöden och attraktivitet att välja olika trafikslag. Utöver höghastighetsjärnvägen Ostlänken är det inga konkreta namngivna åtgärder i planen som ligger inom Linköpings kommun.

Utbyggnadsstrategi för nya stambanor

I mars 2017 presenterades regeringens direktiv till Trafikverkets åtgärdsplanering (förslag till nationell plan) för perioden 2018-2029. I direktivet meddelade regeringen att målet är att nya stambanor för höghastighetståg ska färdigställas, så att Stockholm och Göteborg respektive Malmö bättre knyts samman med moderna och hållbara kommunikationer. Utbyggnaden ska ske etappvis och i den takt som ekonomin tillåter.

Regeringen pekade också ut att sträckorna Ostlänken mellan Järna – Linköping och sträckan Lund – Hässleholm, i ett tänkt höghastighetssystem, ska byggstarta under planperioden. Mot denna bakgrund har Trafikverket sett att det ekonomiska utrymmet är begränsat för att kunna färdigställa höghastighetsjärnvägen Stockholm – Göteborg eller Stockholm – Malmö under den närmast kommande planperioden. Med en anslagsfinansierad utbyggnad av höghastighetsjärnvägen kommer utbyggnaden att ta lång tid. Därför föreslår Trafikverket att höghastighetsjärnvägen dimensioneras för persontrafik i hastigheten 250 km/tim och med ballasterat spår¹.

Övergripande mål

Nationell plan för transportsystemet 2018-2029 är initierat av svensk lagstiftning och baseras på de nationella transportpolitiska målen.

Transportpolitikens övergripande mål

Det övergripande transportpolitiska målet är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgare och näringslivet i hela landet.

¹ Med ballasterat spår menas att spåren vilar på en bädd av makadam (stora stenar).

Det övergripande målet har preciserats i två jämbördiga mål: ett funktionsmål för tillgänglighet och ett hänsynsmål för säkerhet, miljö och hälsa.

Funktionsmål för tillgänglighet

Transportsystemets utformning, funktion och användning ska medverka till att ge alla en grundläggande tillgänglighet med god kvalitet och användbarhet samt bidra till utvecklingskraft i hela landet. Transportsystemet ska vara jämställt, det vill säga likvärdigt svara mot kvinnors respektive mäns transportbehov.

Hänsynsmål för säkerhet, miljö och hälsa

Transportsystemets utformning, funktion och användning ska anpassas till att ingen ska dödas eller allvarligt skadas i trafiken. Det ska också bidra till att det övergripande generationsmålet för miljö och miljö kvalitetsmålen nås samt bidra till ökad hälsa.

Kommunfullmäktiges övergripande mål

Förslaget till nationell plan 2018-2029 bedöms bidra till att förverkliga flera av kommunfullmäktiges övergripande mål för Linköping:

- Mål 1: Fler människor i Linköping bedöms kunna nå egen försörjning.
- Mål 5: Klimatarbetet styr mot målet om koldioxidneutralitet år 2025.
- Mål 6: Cykel-, gång- och kollektivtrafik prioriteras. Förutsättningar skapas för att kunna möta den kraftiga befolkningsökningens efterfrågan av bostäder.

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Ett jämställdhetsperspektiv ska finnas i alla beslut som fattas inom transportpolitiken. Ur ett jämställdhetsperspektiv bidrar planen positivt genom att generellt öka möjligheterna att tillgodose efterfrågan på resor med olika färdmedel och svarar likvärdigt mot kvinnors respektive mäns transportbehov.

Kommunledningsförvaltningen

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Paul Håkansson

Anna Bertilson